

Відокремлений структурний підрозділ
«Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти
«Подільський державний університет»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою

ВСП «КФК ЗВО «ПДУ»

Голова педагогічної ради, в.о. директора

Іван БІЛЯР

Протокол № 7 від «31» 08 2023 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ
ПІДРОЗДІЛІ «КІЦМАНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

м. Кіцмань

2023 рік

I. Загальні положення

1.1. Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (далі - Положення) є основним нормативним документом, що регламентує організацію та проведення освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (далі - Коледж). Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу Коледжу.

1.2. Організація освітнього процесу в Коледжі здійснюється відповідно до Конституції України, Законів України "Про освіту", "Про фахову передвищу освіту", "Про повну загальну середню освіту", законодавства України, Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2023 року № 510, стандартів фахової передвищої освіти, державних стандартів повної загальної середньої освіти, постанов Кабінету Міністрів, нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, Департаменту освіти і науки Чернівецької обласної військової адміністрації, Державної установи науково-методичного центру вищої та фахової передвищої освіти, ради директорів ЗФПО Чернівецької області, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» й нормативної бази Коледжу.

1.3. Освітній процес— це інтелектуальна, творча діяльність, що провадиться у Коледжі та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які здобувають фахову передвищу освіту (далі — здобувачі освіти), а також на формування гармонійно розвиненої особистості з активною громадською позицією.

1.4. Підготовка здобувачів освіти здійснюється за освітньо-професійними програмами відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей:

№ з/п	Шифр та назва галузі знань	Шифр та назва спеціальності	Назва освітньо-професійної програми
1	21 Ветеринарна медицина	211 Ветеринарна медицина	Ветеринарна медицина
2	21 Ветеринарія		
3	19 Архітектура та будівництво	193 Геодезія та землеустрій	Геодезія та землеустрій
4	20 Аграрні науки та продовольство	201 Агрономія	Виробництво та переробка продукції рослинництва
			Організація і технологія ведення фермерського господарства
5	08 Право	081 Право	Право

6	07 Управління та адміністрування	071 Облік і оподаткування	Облік і оподаткування
		073 Менеджмент	Менеджмент

1.5. Організаційні засади інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами за очною, заочною та дуальною формою здобуття освіти в Коледжі визначаються Порядком організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 року № 1321.

II. Загальні засади організації освітнього процесу

2.1. Метою освітнього процесу в Коледжі є реалізація особистісного потенціалу здобувача освіти, розвитку його дослідницьких, творчих (креативних) та інтелектуальних здібностей, задоволення потреб економіки та суспільства в компетентних фахівцях, конкурентоздатних на національному та міжнародному ринках праці, формування громадянина і патріота України.

2.2. Основними завданнями організації освітнього процесу в Коледжі є:

- створення безпечного освітнього середовища для учасників освітнього процесу;
- провадження освітньої діяльності, яка забезпечує формування у здобувачів освіти компетентностей та досягнення ними результатів навчання, передбачених стандартами освіти та відповідними освітньо-професійними програмами;
- забезпечення якості освіти;
- підготовка здобувачів освіти до професійної фахової діяльності відповідно до здобутої освіти;
- органічне поєднання в освітньому процесі теоретичного та практичного навчання, дослідницької, творчої (мистецької, спортивної) та інноваційної діяльності;
- реалізація підходів студентоорієнтованого навчання;
- індивідуалізація та диференціація навчання, створення можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії та академічної мобільності здобувачів освіти;
- формування особистості, цінностей та переконань здобувачів освіти, реалізація їх здібностей та обдарувань, підготовка до національного спротиву;
- набуття здобувачами освіти досвіду вирішення проблем з використанням навчальних, інформаційних, наукових та культурно-мистецьких ресурсів;
- забезпечення академічної доброчесності в Коледжі;
- створення умов для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами.

2.3. Коледж надає учасникам освітнього процесу (у т.ч. іноземним здобувачам і здобувачам освіти з особливими освітніми потребами) можливість безоплатно користуватись навчальними приміщеннями, бібліотекою, навчальною, навчально-методичною літературою, обладнанням та іншими засобами навчання.

2.4. У Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених Законами

України "Про освіту", "Про фахову передвищу освіту", "Про повну загальну середню освіту".

2.5. В окремих випадках (оголошення карантину, форс-мажорні обставини тощо) освітній процес може здійснюватись в дистанційному режимі, а Коледж в межах академічної автономії самостійно визначає способи організації й технології для дистанційного навчання. Кожен здобувач освіти має виконати індивідуальний навчальний план під час організації дистанційного навчання відповідно до нормативної бази Коледжу.

III. Форми здобуття фахової передвищої освіти

3.1. Формами здобуття фахової передвищої освіти є:

- 1) інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева);
- 2) індивідуальна (екстернатна, на робочому місці (на виробництві));
- 3) дуальна.

Очна (денна, вечірня) форма здобуття фахової передвищої освіти — це спосіб організації навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі, проведення, як правило, навчальних занять та практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року.

Вечірня форма здобуття фахової передвищої освіти передбачає проведення навчальних занять, як правило, не раніше 17:00 години в робочі дні, а також проведення настановних занять, складання заліків та екзаменів, атестацію здобувачів під час додаткових оплачуваних відпусток, передбачених законодавством про відпустки для осіб, які поєднують роботу з навчанням. Запроваджується згідно з рішенням Педагогічної ради Коледжу за умови необхідного кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення для цієї форми здобуття освіти.

Заочна форма здобуття фахової передвищої освіти — це спосіб організації навчання здобувачів освіти шляхом поєднання очної форми освіти під час короткочасних сесій і самостійного оволодіння освітньо-професійною програмою у міжсесійний період. Реалізується відповідно до Положення про заочну форму навчання у ВСП «КФК ЗВО «ПДУ».

Дистанційна форма здобуття фахової передвищої освіти — це індивідуалізована форма здобуття освіти, яка реалізується в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому освітньому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно - комунікаційних технологій. Запроваджується згідно з рішенням Педагогічної ради Коледжу за умови необхідного кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення для цієї форми здобуття освіти.

Мережева форма здобуття фахової передвищої освіти — це спосіб організації навчання здобувачів освіти, завдяки якому оволодіння освітньо-професійною програмою відбувається у взаємодії Коледжу з іншими суб'єктами

освітньої діяльності на договірних засадах. Запроваджується згідно з рішенням Педагогічної ради Коледжу за умови необхідного кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення для цієї форми здобуття освіти.

Екстернатна форма здобуття фахової передвищої освіти (екстернат) — це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітньо-професійна програма повністю засвоюється здобувачем самостійно (зокрема шляхом неформальної та інформальної освіти), а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства. Запроваджується згідно з рішенням Педагогічної ради Коледжу за умови необхідного кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення для цієї форми здобуття освіти.

Здобуття фахової передвищої освіти на робочому місці — це спосіб організації навчання здобувачів освіти, який передбачає оволодіння освітньо-професійною програмою на виробництві шляхом практичного навчання, участі у виконанні трудових обов'язків і завдань під керівництвом фахівців-практиків, залучених до освітнього процесу. При цьому освітні компоненти перераховуються на підставі документів про раніше здобуту освіти. Запроваджується згідно з рішенням Педагогічної ради Коледжу за умови необхідного кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення для цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма здобуття фахової передвищої освіти — це спосіб організації навчання, що передбачає поєднання навчання здобувачів освіти в закладах фахової передвищої освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі відповідного договору. Запроваджується відповідно до Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої освіти у ВСП «КФК ЗВО «ПДУ».

3.2. Здобуття фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти проводиться лише за денною формою здобуття освіти.

3.3. Здобувачі освіти, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти, мають право відповідно до законодавства на стипендіальне забезпечення, пільги на проїзд у транспорті, поселення в гуртожитку, відстрочку від військової служби тощо.

3.4. Не допускається одночасне навчання на двох освітньо—професійних програмах денної та/або дуальної форми здобуття освіти.

3.7. Переведення здобувачів освіти з однієї форми здобуття освіти на іншу в межах Коледжу здійснює директор, як правило, під час літніх або зимових канікул. Таке переведення супроводжується внесенням відповідних змін до індивідуального навчального плану здобувача освіти.

3.8. Вибір та зміну форми здобуття освіти здобувач освіти здійснює серед

запроваджених Коледжем та з урахуванням готовності до навчання і спроможності до його продовження з певного періоду навчання (семестру).

IV. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять, внутрішній моніторинг якості фахової передвищої освіти

4.1. Освітній процес у Коледжі здійснюється за такими формами:

- навчальні заняття (аудиторні), включаючи індивідуальне навчальне заняття;
- самостійна робота, включаючи виконання індивідуальних завдань;
- практична підготовка, включаючи всі види практик;
- контрольні заходи, включаючи атестацію здобувачів фахової передвищої освіти.

4.2. Основними видами навчальних занять у Коледжі є:

- лекція;
- лабораторне заняття;
- практичне заняття;
- семінарське заняття;
- індивідуальне навчальне заняття;
- консультація.

4.3. Особливості організації різних видів навчальних занять, вимоги до педагогічної майстерності, кадрового забезпечення та особливості організації самостійної роботи здобувачів освіти визначає Методична рада Коледжу та ухвалює відповідні рекомендації.

4.4. Навчальні заняття залежно від форми здобуття фахової передвищої освіти, вимог відповідних стандартів фахової передвищої освіти можуть проводитися як аудиторно так і дистанційно із застосуванням засобів інформаційно-комунікаційних технологій.

4.5. Навчальне заняття – форма організації освітнього процесу, яка передбачає навчальну діяльність здобувачів освіти під керівництвом, за участю або в присутності викладача. Тривалість навчального заняття становить одну академічну годину. Два навчальних заняття можуть проводитись без перерви поспіль (пара).

4.6. Індивідуальне заняття – вид навчального заняття, що проводиться викладачем з одним (кількома) здобувачем (ами) освіти з метою підвищення рівня їх фахової підготовки.

4.7. Лекція – вид навчального заняття, що полягає у викладі теоретичного матеріалу окремої теми (тем) певної навчальної дисципліни для однієї академічної групи.

4.8. Лабораторне заняття – вид навчального заняття під керівництвом викладача, що полягає у проведенні здобувачем освіти особисто експериментів (дослідів) з метою підтвердження окремих теоретичних положень певної навчальної дисципліни, набуття практичних навичок у роботі з лабораторним устаткуванням, обладнанням, методикою проведення досліджень. 4.9. Практичне

заняття – вид навчального заняття під керівництвом викладача, що полягає у виконанні здобувачем освіти індивідуального завдання з метою практичного застосування окремих теоретичних положень навчальної дисципліни.

4.10. Семінарське заняття – вид навчального заняття під керівництвом викладача, що полягає у обговоренні попередньо визначених тем, до яких здобувачі освіти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів).

4.11. Консультація – вид навчального заняття, що полягає у наданні викладачем роз'яснень певних положень окремої навчальної дисципліни, допомоги у проведенні здобувачами освіти самостійної роботи або виконанні індивідуальних завдань. Консультації проводяться в аудиторіях Коледжу для здобувачів освіти однієї академічної групи або потоку.

4.12. Всі види навчальних занять проводяться у спеціально обладнаних навчальних кабінетах (лабораторіях) оснащених необхідними засобами навчання, обчислювальною технікою тощо Коледжу з однією академічною групою (підгрупою).

4.12. Самостійна робота здобувача освіти – форма організації освітнього процесу, що передбачає засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Самостійна робота може здійснюватися у формі виконання індивідуальних завдань.

4.12.1. Навчальний час відведений на самостійну роботу здобувача освіти денної форми навчання регламентується навчальним планом і складає від 1/3 до 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни.

4.12.2. Зміст самостійної роботи з кожної навчальної дисципліни (освітнього компонента) визначається відповідною робочою програмою.

4.12.3. Навчальний матеріал, що передбачений робочою програмою навчальної дисципліни (освітнього компонента) для засвоєння здобувачем освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, що вивчається під час проведення аудиторних занять.

4.13. Курсова робота передбачає проведення дослідження з фіксацією його результатів в окремому документі та є творчим або репродуктивним рішенням конкретного завдання, виконаним здобувачем освіти самостійно під керівництвом викладача згідно із завданням, на основі набутих з однієї або декількох навчальних дисциплін знань та умінь. Тематика курсових робіт щорічно переглядається, оновлюється на засіданнях циклових комісій.

4.14. Практична підготовка – форма організації освітнього процесу, що проводиться в лабораторіях Коледжу або на базах практики (іншого закладу фахової передвищої освіти, підприємствах, закладах, установах, організаціях) з урахуванням специфіки підготовки за певною спеціальністю (освітньо-

професійною програмою) з метою набуття здобувачем освіти професійних навичок і вмінь під керівництвом викладачів та залученням працівників підприємства, закладу, установи, організації з відповідним фахом.

4.14.1. Метою практичної підготовки є оволодіння здобувачами освіти сучасними методами, формами організації й знаряддями праці в галузі їх майбутньої професійної діяльності, формування на базі одержаних знань професійних умінь та досвіду прийняття самостійних рішень під час роботи в реальних виробничих умовах.

4.14.2. Залежно від конкретної спеціальності можуть проводитися різні види практик: навчальна, виробнича (технологічна), переддипломна.

4.14.3. Перелік всіх видів практик і терміни їх проведення визначаються навчальним планом.

4.14.4. Завдання й вимоги до різних видів практик, а також організація їх проведення визначається Положенням про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

4.15. Поняття «академічна година», «академічна група», «індивідуальне заняття» вживаються в розумінні Норм часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних працівників Коледжу затверджених наказом МОН від 18 червня 2021 року №686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021 року за № 1092/36714.

4.16. Внутрішній моніторинг якості фахової передвищої освіти у Коледжі (далі – моніторинг) - це постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеними показниками.

Мета проведення моніторингу – об'єктивне інформаційне відображення стану й динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів освіти в Коледжі.

Основним завданням моніторингу є отримання об'єктивної інформації про якість освітнього процесу шляхом проведення як внутрішнього, так і зовнішнього контролю відповідно до завдань державної політики в галузі освіти, під час яких дається оцінка стану та результатів навчальної діяльності, рівню навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення освітнього процесу. Моніторинг може включати опитування різних груп респондентів, тестування, проведення контрольних робіт тощо.

Моніторинг в Коледжі здійснюється моніторинговою групою (склад, якої затверджується наказом по Коледжу) відповідно до нормативно-правових документів, цього Положення та спеціальностей, що визначені діючою ліцензією,

використовує різні види вимірювань: статистичні, педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні та ін.

Об'єктами моніторингу є:

- освітнє середовище (контингент здобувачів освіти, його диференціація; кадрове забезпечення);
- освітній процес (навчально-методичне забезпечення; аналіз поточного та підсумкового контролю);
- якість та результативність педагогічної та науково-педагогічної діяльності викладачів.

Керівництво організацією моніторингу покладається на заступника директора з навчальної роботи, методичне забезпечення та контроль за проведенням моніторингу покладається на завідувача методичним кабінетом із залученням фахівців з навчальної частини.

4.16.1. Види моніторингу та його складові елементи:

1) **Моніторинг кількісних та якісних показників кадрового забезпечення освітньої діяльності** здійснюється на основі таких якісних характеристик:

- базова освіта, кваліфікаційна категорія, науковий ступінь, педагогічне звання;
- стаж педагогічної роботи;
- результативність педагогічної діяльності;
- результативність навчальної, методичної та виховної роботи;
- підвищення кваліфікації.

Відповідність спеціальності викладача навчальній дисципліні / предмету визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту, або про науковий ступінь, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше п'яти років.

2) **Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності** є однією із базових складових визначення якості освітнього процесу, якості підготовки здобувачів освіти і передбачає виявлення наявності затверджених у встановленому порядку:

- освітньо-професійної (освітньої) програми;
- опису освітньо-професійної (освітньої) програми;
- навчального плану та пояснювальної записки до нього;
- робочого навчального плану;
- робочих навчальних програм з кожної навчальної дисципліни / предмету навчального плану, що включає опис навчальної дисципліни/предмету, заплановані результати навчання, програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни/предмету, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні інтернет-ресурси;

- навчально-методичних комплексів (НМК) з кожної навчальної дисципліни предмету навчального плану (60% дисциплін / предмету навчального плану повинні бути забезпечені НМК в електронному доступі).

3) **Моніторинг оцінювання якості знань здобувачів освіти** здійснюється з метою виявлення реального рівня навчальних досягнень здобувачів освіти і передбачає такі процедури, як: діагностика рівня знань здобувачів освіти, встановлення питомих показників навчальних досягнень, рівня сформованості комплексних компетентностей майбутніх фахівців, а також вимірювання залишкових знань здобувачів освіти.

Моніторинг оцінювання якості знань здобувачів фахової передвищої освіти передбачає здійснення щорічного контролю за якістю знань, умінь та навичок здобувачів освіти з навчальних дисциплін / предметів, проводиться на рівні викладач — голова циклової комісії — адміністрація і включає кілька видів:

- вхідний контроль проводиться перед вивченням нової дисципліни з метою виявлення знань, умінь і навичок здобувача освіти, які він отримав при вивченні попередніх дисциплін та які необхідні для вивчення даної дисципліни. Цей контроль забезпечує міждисциплінарний підхід у викладанні дисциплін/предметів. Вхідний контроль організовує циклова комісія, виконує викладач, якому доручено викладати курс дисципліни. Підсумки контролю обговорюються на спільному засіданні даної циклової комісії і циклових комісій, які викладали попередні дисципліни, для розробки загальних заходів покращення якості знань здобувачів освіти;

- поточний контроль здійснюється викладачами у вигляді: перевірки рівня знань здобувачів освіти (якість / успішність навчання) за результатами вивчення кожної навчальної дисципліни; перевірки виконання викладачами планів навчальної, навчально-методичної, організаційно-методичної роботи, про що повинні бути зроблені записи в індивідуальних планах викладачів, у протоколах засідань циклової комісії; перевірки підготовки викладачами навчальних та робочих навчальних програм відповідно до вимог МОН України, формування навчально-методичного комплексу забезпечення кожної дисципліни циклової комісії;

- підсумковий контроль включає семестровий контроль, державну підсумкову атестацію та державну атестацію здобувача освіти;

- контроль адміністрації здійснюється директором, його заступниками, завідувачами відділення та завідувачем методичним кабінетом у вигляді перевірки організації освітнього процесу циклової комісії: формування навчального навантаження циклової комісії, якості розподілу навантаження між викладачами; регулярного контролю дотримання розкладу занять викладачами і здобувачами освіти; відвідування занять викладачів директором, заступниками директора, завідувачами відділення, завідувачем методичним кабінетом, головами циклових комісій; контролю дотримання вимог до оформлення результатів поточного та

підсумкового контролю; регулярних звітів голів циклових комісій не менше одного разу за навчальний рік; перевірки готовності навчально-методичної документації та номенклатури справ структурних підрозділів, циклових комісій.

На основі моніторингу і аналізу результатів навчання та поточної і семестрової успішності здобувачів освіти, комплексних контрольних робіт з навчальних дисциплін встановлюється результативність навчальної роботи.

4.16.2. Складовою моніторингу якості освітньої діяльності є визначення рейтингів циклової комісії Коледжу за підсумками навчального року. Метою є встановлення циклових комісій, що роблять найбільший внесок у підвищення якості підготовки фахівців і розвиток науково-методичного забезпечення викладання. Критерії оцінки охоплюють кваліфікаційні показники педагогічних та науково-педагогічних працівників, науково-методичну діяльність, підготовку кадрів. Визначення рейтингів циклової комісії проводиться у червні кожного навчального року.

4.16.3. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації, за правильність обробки даних моніторингу, їх аналіз, використання та конфіденційність результатів.

4.16.4. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали, накази тощо у формах, що відповідають цілям і задачам конкретних досліджень. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться в компетенції директора Коледжу або заступника директора з навчальної роботи, та заслуховуються на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

4.16.5. Для додаткового виявлення реального стану справ та об'єктивності спостереження рейтингу може пропонуватися також і проведення моніторингу оцінювання ступеня задоволення фахової передвищої освіти з питань якості надання освітніх послуг та вдосконалення освітнього процесу на певному ступені або рівні освіти, педагогічної майстерності викладачів, сприйняття здобувачами освіти новітніх навчальних технологій, нововведень у навчально-методичному забезпеченні за певною спеціальністю з метою якісної підготовки здобувачів освіти до професійної діяльності, а також інших заходів, спланованих моніторинговою групою.

4.16.6. Результати проведеного моніторингу заслуховуються на засіданні Педагогічної ради Коледжу та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Коледжу.

4.16.7. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові - протягом навчання здобувачів освіти, з якими проводився моніторинг.

V. Планування освітнього процесу та вимоги до освітньої діяльності

5.1. Освітня діяльність Коледжу у сфері фахової передвищої освіти здійснюється за освітньо-професійними програмами. Освітня діяльність Коледжу у сфері профільної середньої освіти здійснюється за освітніми програмами профільної середньої освіти професійного спрямування.

5.2. У межах ліцензованих спеціальностей Коледж розробляє освітньо-професійні програми та затверджує їх відповідно до цього Положення. Основою для розроблення освітньо-професійної програми є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності).

5.3. Освітньо-професійна програма – це єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

5.3.1. Освітньо-професійна програма містить:

- назву освітньо-професійної програми;
- галузь знань та спеціальність;
- спеціалізацію (за наявності);
- інформацію про мову (мови) викладання;
- форми здобуття освіти за цією освітньо-професійною програмою;
- вимоги до попередньої освіти осіб, що є умовою зарахування на цю освітньо-професійну програму;
- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю;
- перелік обов'язкових загальних та спеціальних компетентностей випускника;
- зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (програмних результатів навчання);
- вимоги професійних стандартів (за наявності);
- перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;
- форми атестації здобувачів освіти;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

5.3.2. Освітньо-професійні програми можуть мати корекційно - розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

5.3.3. Вимоги до попередньої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньо-професійною програмою, визначаються частиною третьою статті 7 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та стандартом фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності).

5.3.4. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю, вимоги професійних стандартів (за наявності), форми атестації здобувачів освіти, вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості освіти, перелік обов'язкових загальних та спеціальних компетентностей випускника визначаються стандартом фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності) або розробниками освітньо-професійної програми (у разі відсутності стандарту фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю) з урахуванням вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту».

5.3.5. Зміст підготовки здобувачів освіти, сформульований у термінах результатів навчання, формується розробниками освітньо-професійної програми з обов'язковим використанням переліку обов'язкових результатів навчання, визначених стандартом фахової передвищої освіти (за наявності).

Освітньо-професійні програми з спеціальностей, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, враховують додаткові вимоги до правил прийому, структури освітньо-професійної програми, змісту освіти, організації освітнього процесу та атестації випускників, які визначені стандартами фахової передвищої освіти (за наявності). Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти для відповідних освітньо-професійних програм визначається затвердженими стандартом фахової передвищої освіти програмними результатами навчання.

5.3.6. Перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання, освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти визначаються розробниками освітньо-професійної програми самостійно. До освітньо-професійної програми включаються дисципліни для вільного вибору здобувачів освіти в обсязі, що становить не менше десяти відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти. Реалізація права здобувачів освіти на вибір освітніх компонентів у Коледжі здійснюється відповідно до Положення про порядок та умови вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський Державний Університет».

5.3.7. Порядок розроблення, розгляду, затвердження, відкриття, закриття, моніторингу, перегляду освітньо-професійних програм за кожною спеціальністю в Коледжі визначається Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм у відокремленому структурному підрозділі «Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський Державний Університет».

5.4. Навчальний план – це нормативний документ Коледжу, що є основою для змістової складової підготовки фахівців за спеціальністю (освітньо-професійною програмою). Коледж на підставі відповідної освітньо-професійної програми та освітньої програми профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти розробляє навчальний план.

5.4.1. Навчальний план визначає:

- перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність;
- форми організації освітнього процесу;
- види та обсяг навчальних занять, практичної підготовки;
- графік освітнього процесу;
- форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання.

5.4.2. Навчальний план є нормативним документом Коледжу, складається для кожної освітньо-професійної (освітньої) програми за кожною формою здобуття фахової передвищої освіти.

5.4.3. Навчальні плани складаються, погоджуються в установленому в Коледжі порядку та затверджуються вченою радою Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

5.5. Індивідуальний навчальний план (далі - ІНП) розробляється на основі навчального плану у визначеному порядку для кожного здобувача освіти на кожний навчальний рік з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії. ІНП формується за результатами особистого вибору здобувачем освіти освітніх компонентів (дисциплін) з урахуванням вимог освітньо-професійної програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів. ІНП є обов'язковим для виконання здобувачем освіти.

5.5.1. Коледж забезпечує участь здобувача освіти у формуванні ІНП шляхом здійснення вибору навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше десяти відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти. Процедура реалізації права здобувача освіти на вільний вибір навчальних дисциплін визначаються у Положенні про порядок та умови вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський Державний Університет».

5.5.2. При формуванні ІНП здобувача освіти на наступний навчальний рік враховується фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного і попередніх навчальних років. ІНП формується куратором за участю здобувача освіти і затверджується завідувачем відділення.

5.5.3. Реалізація ІНП здійснюється протягом часу, який не перевищує граничного терміну навчання. Нормативний термін навчання визначається стандартом фахової передвищої освіти (за наявності) та/або освітньо-професійною програмою і навчальним планом.

5.5.4. За виконання ІНП персональну відповідальність несе здобувач освіти.

5.5.5. ІНП ведеться у паперовій формі. У межсесійний період ІНП зберігається у завідувача відділення та видається здобувачу освіти під час екзаменаційної сесії.

5.5.6. Навчальне навантаження здобувача освіти з усіх видів навчальної роботи визначається навчальним планом і становить на навчальний рік 60 кредитів ЄКТС. Враховується час на аудиторні заняття (лекції, семінарські, практичні та лабораторні заняття, індивідуальну роботу), самостійну роботу та час проходження всіх видів практик.

5.5.7. ІНП включає обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни (за 3 вибором студента). Сукупність обов'язкових дисциплін визначає обов'язкову

складову ІНП здобувача освіти.

5.6. Навчальний план є підставою для розроблення деталізованих робочих навчальних планів на навчальний рік, графіку освітнього процесу, розкладів навчальних занять, практичної підготовки та контрольних заходів, планування навчального часу здобувачів освіти та робочого часу педагогічних працівників. Робочі навчальні плани розробляє завідувач відділення, погоджує заступник директора з навчальної роботи та затверджує директор Коледжу.

5.7. Програми навчальних дисциплін та програми практик розробляться на підставі відповідної освітньо-професійної програми (освітньо-професійної програми та освітньої програми профільної середньої освіти для підготовки фахівців на основі базової середньої освіти). Інші види навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності визначаються в Положенні про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни у Відокремленому структурному підрозділі «Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський Державний Університет».

5.7.1. Програма навчальної дисципліни (навчального предмета, практики) визначає її зміст, мету, завдання, очікувані результати навчання та сформовані компетентності, розподіл загального обсягу годин між видами навчальних занять та самостійною роботою здобувачів освіти, послідовність, організаційні форми навчальних занять, форми та засоби поточного і підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання тощо.

5.7.2. Програма навчальної дисципліни визначає інформаційний обсяг, рівень сформованості вмінь та знань, перелік рекомендованих підручників, інших методичних та дидактичних матеріалів, критерії та засоби діагностики успішності навчання.

5.7.3. Структурні складові програми навчальної дисципліни:

- опис навчальної дисципліни;
- мета та завдання навчальної дисципліни;
- програма навчальної дисципліни;
- структура навчальної дисципліни;
- зміст лекційного матеріалу;
- перелік семінарських, практичних та лабораторних занять;
- самостійна робота;
- індивідуальна робота;
- система поточного та підсумкового контролю
- результатів навчання;
- рекомендована література тощо.

5.8. Коледж забезпечує дотримання вимог до матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності на рівні фахової передвищої освіти, визначених Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, затвердженими Кабінетом Міністрів України від 30 грудня

2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365).

VI . Оцінювання та визнання результатів навчання

6.1. Оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм. Об'єктом оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є знання, вміння та навички, досвід творчої діяльності здобувачів освіти, емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

6.2. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- контролююча, що передбачає визначення рівня досягнень окремого студента, виявлення рівня готовності до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачу, відповідно, планувати й викладати навчальний матеріал;

- навчальна, що зумовлює таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли здійснення оцінювання сприяє повторенню, вивченню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню навичок і вмінь;

- діагностико-коригувальна, що передбачає з'ясування причин труднощів, які виникають в студента в процесі навчання, виявлення прогалин у знаннях і вміннях та внесення коректив, спрямованих на усунення цих прогалин у діяльність студента і педагога;

- стимулювально-мотиваційна, що визначає таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли здійснення оцінювання стимулює бажання поліпшити свої результати, розвиває відповідальність, сприяє змагальності студентів, формує позитивні мотиви навчання;

- виховна, що полягає у формуванні вміння відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, сприяє розвитку працелюбності, активності, та інших позитивних якостей особистості.

6.3. Для оцінювання, діагностики результатів навчання здобувачів освіти проводяться контрольні заходи, які включають поточний та підсумковий (семестровий контроль, атестація здобувачів освіти) контроль.

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання для визначення відповідності рівня набутих здобувачами освіти знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів і забезпечення своєчасного коригування освітнього процесу. Контроль знань, умінь та навичок у Коледжі здійснюється з предметів загальноосвітньої і навчальних дисциплін професійної підготовки.

Поточний контроль здійснюється під час проведення теоретичних, практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль здійснюють у формах опитувань та/або перевірки

результатів виконання здобувачам освіти окремих видів індивідуальних завдань, лабораторних робіт та практичних заняттях, виступів на семінарських заняттях, виконання тестів, експрес-контролю, перевірки уміння публічно чи письмово подавати певний матеріал (презентація) тощо.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або заліку з метою визначення рівня засвоєння теоретичного, практичного матеріалу та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з конкретної навчальної дисципліни.

Атестація здобувачів освіти включає в себе державну підсумкову атестацію (далі - ДПА) та атестацію здобувачів освіти. ДПА проводиться відповідно до наказу МОН України № 1369 від 07.12.2018 р. «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації». Атестація здобувачів освіти має за мету встановлення відповідності їх результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми та/або вимогам програми кваліфікаційного іспиту за спеціальністю. Атестація завершується оголошенням рішення екзаменаційної комісії (ЕК), на підставі якого Коледж присуджує здобувачу освіти, який успішно виконав освітню програму на певному рівні освіти, відповідний ступінь фахової передвищої освіти та присвоює відповідну кваліфікацію.

6.4. Знання, вміння здобувачів освіти з предметів загальноосвітньої підготовки оцінюються за 12-бальною шкалою на підставі Загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 05.05.08р. № 371 та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти із кожного навчального предмета.

6.5. Критерії оцінювання навчальних досягнень з кожної навчальної дисципліни, за всіма видами робіт наведені у робочих програмах навчальних дисциплін з усіх предметів загальноосвітньої підготовки і реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
I. Початковий	1	Здобувач освіти розрізняє об'єкти вивчення.
	2	Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	3	Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
II. Середній	4	Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію.

	5	Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	6	Здобувач освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Здобувач освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
	8	Знання здобувача освіти є достатнім, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати зв'язки між фактами, робити висновки, контролювати власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
	9	Здобувач освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	10	Здобувач освіти має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки та узагальнення.
	11	Здобувач освіти має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	12	Здобувач освіти має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації та приймати рішення.

6.5. З дисциплін загальноосвітньої підготовки, які є профільними та спеціальними курсами та виходять за рамки Державного стандарту загальноосвітньої підготовки, зараховуються в результатах навчання за освітньо-професійною програмою фахового молодшого бакалавра, обсяги яких

визначаються у кредитах ЄКТС й зараховуються в дисциплінах навчального плану підготовки за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра (позначені *) після завершення вивчення предмету за 12-бальною шкалою переводяться в 4-бальну шкалу.

Відповідність оцінок за 12-бальною шкалою оцінкам за 4-бальною шкалою

Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за 12-бальною шкалою
Відмінно	10-12
Добре	7-9
Задовільно	4-6
Незадовільно	1-3

6.6. Знання, вміння здобувачів з циклу загальної, професійної та практичної підготовки оцінюються за чотирибальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», а в журналах академічних груп виставляється кількісна оцінка «5», «4», «3», «2».

6.7. Здобувачі освіти, які одержали під час семестрового контролю більше двох незадовільних оцінок, відраховуються з Коледжу. Здобувачам освіти, які отримали дві або одну незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру (відповідно до графіку ліквідації академічних заборгованостей).

6.8. Здобувачі освіти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. В екзаменаційну відомість їм проставляється н/а.

6.9. Критерії оцінювання знань, вмінь здобувачів освіти з навчальної дисципліни:

«Відмінно» - оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом;

«Добре» - оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при

викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів;

«Задовільно» - оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки;

«Незадовільно» - оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

6.10. Критерії оцінювання екзаменів (заліків).

«Відмінно» виставляється здобувачу освіти, який повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання; виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки; на семінарських, лабораторних, практичних заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

«Добре» виставляється за тих же умов. Відмінність у знаннях здобувача полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критеріям відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим здобувачем під час бесіди.

«Задовільно» виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку здобувач освіти може й не виявити самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

«Незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти не має повних знань. Завдання не виконані або виконані невірно. Уміннями й навичками здобувач освіти не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

6.11. Критерії оцінювання практики.

«Відмінно» здобувач освіти отримує в тому випадку коли повністю виконав програму практики, представлений звіт про практику за структурою, обсягом і

змістом відповідає вимогам програми практики. Основні положення звіту глибоко обґрунтовані, логічні. Висока старанність у використанні, бездоганне зовнішнє оформлення.

«Добре» ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт про практику за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам. Основні положення звіту достатньо обґрунтовані, незначне порушення послідовності. Достатня старанність у виконанні, добре зовнішнє оформлення.

«Задовільно» ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт відповідає вимогам програми практики, але має неточності за структурою і змістом. Основні положення змісту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне.

«Незадовільно», коли відсутня систематичність у роботі здобувача освіти, який виконав програму практики (більше 50%), звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне.

6.12. Критерії оцінювання курсових робіт.

«Відмінно» заслуговує здобувач освіти, який успішно виконав курсову роботу та під час захисту дає логічно побудовані, послідовні, обґрунтовані відповіді на поставлені питання; уміло використовує аналіз та влучно підбирає критерії для порівняння загальнотеоретичних понять з практичними. Вільно володіє термінологією під час характеристики різноманітних понять, уміє виділяти й оцінювати окремі проблеми у галузі.

«Добре» заслуговує здобувач освіти, який володіє повним обсягом знань відповідно до навчальної програми, але припускається неточностей у відповіді; не завжди може аргументувати та захистити висловлені ним думки й положення; має певні навички аналітичної діяльності, але не завжди може використати їх у відповіді; опрацював усі рекомендовані джерела, але недостатньо оперує ними; використовує для відповіді положення тільки окремих наукових праць припускається окремих непринципових помилок під час відповіді.

«Задовільно» заслуговує здобувач освіти, який виявив знання не менше 70% навчального матеріалу, але має низький рівень навичок аналітичної роботи, не завжди може використати отриману інформацію під час розгляду загальнотеоретичних проблем; має недостатні навички систематизації та узагальнення матеріалу; виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності, але припускається помилок та неточностей у відповіді.

«Незадовільно» виставляється здобувачу, який виявив істотні прогалини у знаннях основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні кваліфікаційних завдань і не може продовжити навчання без

додаткових знань.

6.13. У Коледжі результати навчання, здобуті здобувачами освіти у неформальній та/або інформальній освіті визнаються відповідно до Порядку визнання у Коледжі результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

VII. Мова освітнього процесу

7.1. Мовою освітнього процесу в Коледжі є державна мова. Використання інших мов в освітньому процесі Коледжу допускається у випадках, передбачених законом.

7.2. Коледж забезпечує обов'язкове вивчення державної мови в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність в обраній галузі з використанням державної мови. Освітньо-професійні програми передбачають набуття необхідних для цього компетентностей шляхом вивчення спеціальної дисципліни (спеціальних дисциплін) та/або в межах інших освітніх компонентів. Освітні програми профільної середньої освіти передбачають вивчення державної мови відповідно до законодавства.

7.3. Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, іноземцям та особам без громадянства створюються належні умови для вивчення державної мови. Додаткові заняття з вивчення державної мови можуть бути передбачені за рахунок дисциплін вільного вибору здобувачів освіти, зокрема шляхом розширення обсягу вибіркової складової освітньо-професійної програми або шляхом надання додаткових платних освітніх послуг.

7.4. Вивчення іноземної мови (іноземних мов) є обов'язковою складовою освітньо-професійних програм. Викладання іноземної мови здійснюється відповідною іноземною мовою.

7.5. Відповідно до освітньо-професійної програми одна або декілька дисциплін можуть викладатися двома чи більше мовами — державною мовою, англійською або іншими офіційними мовами Європейського Союзу, забезпечуючи при цьому здатність здобувачів освіти продемонструвати результати навчання відповідної дисципліни державною мовою. Семестровий контроль з таких дисциплін проводиться мовою викладання та державною мовою, виконання завдань державною мовою є обов'язковим для здобувачів освіти. Перелік іноземних мов, якими здійснюється викладання навчальних дисциплін, визначається рішенням педагогічної ради.

7.6. За бажанням здобувачів освіти та за наявності відповідних умов Коледж створює можливості для вивчення ними мови корінного народу, національної меншини України як окремої дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням цієї мови, за рахунок дисциплін вільного вибору здобувачів освіти, зокрема шляхом збільшення обсягу вибіркової складової освітньо-професійної програми або шляхом надання додаткових платних освітніх послуг.

7.7. Для навчання іноземців, осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, а також осіб, які визнані біженцями в Україні, осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, осіб, яким надано статус закордонного українця, які перебувають в Україні на законних підставах, та здобувають фахову передвищу освіту за кошти фізичних або юридичних осіб, можуть створюватися окремі групи або розроблятися індивідуальні навчальні плани, що передбачають навчання іноземною мовою. При цьому Коледж забезпечує вивчення такими особами державної мови як окремої обов'язкової навчальної дисципліни.

7.8. Атестація здобувачів освіти проводиться державною мовою.

VII. Академічна мобільність

8.1. Академічна мобільність передбачає участь учасників освітнього процесу Коледжу в освітньому процесі іншого навчального закладу (наукової установи) в Україні або поза її межами, проведення наукових досліджень з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєних навчальних дисциплін.

8.2. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність - академічну мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Коледжу у закладах освіти (наукових установах)- партнерах в межах України;
- міжнародну академічну мобільність - академічну мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Коледжу у навчальних закладах (наукових установах) - партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу в Коледжі.

8.3. Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність - навчання у вищому закладі освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше вищих навчальних закладів;
- кредитна мобільність — навчання у вищому закладі освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансфернонакопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансфернонакопичувальної системи), що будуть визнані у вищому навчальному закладі постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

8.4. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра у закладах освіти, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- практика.

8.5. Формами академічної мобільності для науково-педагогічних і педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу, є:

- участь у спільних проектах;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

8.6. Основними цілями академічної мобільності учасників освітнього процесу Коледжу є:

- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників Коледжу на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів вищих навчальних закладів партнерів.

8.7. Основними завданнями академічної мобільності учасників освітнього процесу Коледжу є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- можливість одночасного отримання учасником освітнього процесу двох документів про освіту з додатками встановленого у навчальних закладах-партнерах зразка та інформацією про систему оцінювання в них навчальних здобутків здобувачів освіти;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток наукових досліджень, поглиблення знань національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України;
- підтримка соціальних, економічних, культурних, наукових взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

8.8. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між Коледжем та вітчизняним або іноземним закладом фахової передвищої освіти - партнерами, їх структурними підрозділами, а також може бути реалізоване учасником освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Коледжу, на основі індивідуальних

запрошень та інших механізмів.

8.9. Умови навчання і перебування учасників академічної мобільності та інші питання визначаються двосторонніми або багатосторонніми договорами між Коледжем та закладами фахової передвищої освіти – партнерами.

8.10. Відповідно до Болонських ініціатив навчальна та/або виробнича практика здобувачів освіти у зарубіжних країнах проводиться в межах узгодженої мобільності, що здійснюється на підставі підписання тристоронніх договорів.

8.11. За здобувачами фахової передвищої освіти Коледжу на період навчання в іншому закладі фахової передвищої освіти - партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в іншому закладі фахової передвищої - партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

8.12. Особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

8.13. Науково-педагогічні, педагогічні працівники Коледжу можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в Коледжі до одного року. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи в Коледжі зберігається на термін до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

8.14. Організаційний супровід програм академічної мобільності, надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності, здійснення зв'язку з закладами фахової перед вищої освіти – партнерами, контроль за виконанням програм тощо забезпечує Координатор академічної мобільності/ завідувач відділення, який призначається наказом директора коледжу.

8.15. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття фахової передвищої освіти в межах програми академічної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем фахової передвищої освіти у закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньо-професійною програмою Коледжу.

8.15. Визнання результатів навчання у межах академічного співробітництва з закладами - партнерами здійснюється з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів освіти, прийнятої у країні закладу-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС.

8.17. Перезарахування вивчених освітніх компонентів (навчальних дисциплін) здійснюється на підставі укладеного договору та наданої здобувачем освіти академічної довідки.

8.18. Академічна різниця обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів за індивідуальним навчальним планом здобувача освіти визначається Коледжем, але не повинна перевищувати 10 освітніх компонентів.

8.19. Порядок ліквідації академічної різниці визначається Коледжем та закладами фахової передвищої освіти – партнерами відповідно до законодавства.

8.20. Атестація здобувачів освіти, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку. Якщо здобувач освіти Коледжу під час перебування у навчальному закладі-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Коледжу йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

8.21. Здобувачі освіти мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за спорідненими спеціальностями підготовки фахівців у навчальних закладах - партнерах;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою вищого навчального закладу, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах;
- представлення своїх наукових робіт для публікації.

8.22. Здобувачі освіти зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності до Конкурсної комісії з відбору учасників освітнього процесу Коледжу для участі в програмах академічної мобільності;
- вчасно прибути до навчального закладу, в якому реалізується право на академічну мобільність;
- під час реалізації права на академічну мобільність дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів навчального закладу, в якому реалізується право на академічну мобільність;
- виконати індивідуальний навчальний план;
- після завершення заходів із реалізації права на академічну мобільність у навчальному закладі - партнері вчасно повернутися до Коледжу.

8.23. Здобувачу освіти, який під час перебування у закладі освіти – партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, після повернення до Коледжу, може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за

рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

ІХ. Бюджет часу та можливості здобувача освіти

9.1. Тривалість навчального року (крім останнього року навчання) становить 52 тижні, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул, а для осіб, які здобувають фахову передвищу освіту за дуальною формою здобуття освіти та на робочому місці (на виробництві), — перерва в теоретичному навчанні.

9.2. Навчальний рік складається з двох семестрів, кожен з яких закінчується контрольними семестровими заходами. У випадку, якщо згідно з навчальним планом практична підготовка відбувається після завершення контрольних семестрових заходів, результат контрольних заходів з захисту практичної підготовки зараховується до результатів за попередній навчальний семестр відповідного навчального року.

9.3. Тривалість теоретичного навчання, обов'язкової практичної підготовки та контрольних заходів складає не більше 41 тижня у навчальному році. До 4 тижнів можуть бути використані на атестацію здобувачів (на останньому році навчання), державну підсумкову атестацію для осіб, які одночасно здобувають повну загальну середню освіту (на другому році навчання), для перескладання контрольних заходів та повторного вивчення окремих освітніх компонентів тощо.

9.4. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою здобуття освіти становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС. Річний бюджет часу здобувача фахової передвищої освіти становить 180 годин.

9.5. Навчальне навантаження здобувача освіти з певної дисципліни впродовж періоду навчання (семестру, триместру тощо) складається з навчальних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних, індивідуальних занять, консультацій тощо), самостійної роботи, практичної підготовки та проходження контрольних заходів.

9.6. Якщо формою підсумкового контролю з дисципліни є екзамен(и), то на підготовку та проходження кожного з них виділяється один кредит ЄКТС. Якщо курсова робота планується як окремий модуль дисципліни, то на нього виділяється не менше одного кредиту ЄКТС. Якщо курсова робота планується як окремий компонент, то на нього виділяється не менше трьох кредитів ЄКТС.

9.7. Встановлені для освітніх компонентів кредити перераховуються в години, які розподіляються на навчальні заняття, практичну підготовку, самостійну роботу здобувачів освіти та підготовку і проходження контрольних заходів.

9.8. Максимальна рекомендована кількість годин навчальних занять на один кредит для здобувачів освіти становить 20 годин

9.9. Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньо-професійної програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

9.10. Здобувачі освіти можуть здійснювати трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства України.

9.11. Здобувачі освіти можуть здобувати освіту одночасно за декількома освітньо-професійними програмами або здобувати додаткові кваліфікації поза межами освітньо-професійної програми в закладі фахової передвищої освіти, а також у декількох закладах фахової передвищої (вищої) освіти за різними формами здобуття освіти за умови навчання такого здобувача освіти на підставі державного (регіонального) замовлення тільки за однією освітньо-професійною програмою.

9.12. Керівник закладу фахової передвищої освіти сприяє здобувачам освіти в одночасному виконанні декількох освітньо-професійних програм або здобутті додаткових кваліфікацій, виконанні індивідуального навчального плану на належному рівні, укладанні договорів на отримання додаткових освітніх послуг.

9.13. Здобувач освіти має право за погодженням із закладом фахової передвищої освіти на самостійне (у разі навчання за власні кошти) чи за згодою відповідної фізичної або юридичної особи (у разі навчання за кошти фізичних або юридичних осіб) збільшення строку виконання освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти, що має бути відображено в індивідуальному навчальному плані, договорі про надання освітніх послуг, договорі (контракті), що укладається між закладом фахової передвищої освіти та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

9.14. Будь-який вид фінансування виконання освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти за рахунок коштів загального фонду державного бюджету здійснюється не довше, ніж строк навчання, визначений законодавством, зокрема стандартом фахової передвищої освіти.

9.15. Здобувач освіти має право на перерву у навчанні у зв'язку з обставинами, що унеможливають виконання освітньо-професійної програми (стан здоров'я, призов на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, навчання чи стажування в закладах освіти (у тому числі іноземних держав), сімейні обставини тощо) відповідно до законодавства.

9.16. У такому випадку вносяться зміни до індивідуального навчального плану такого здобувача освіти, договору про надання освітніх послуг, а також до договору (контракту), що укладається між закладом фахової передвищої освіти та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати (якщо здобувач освіти навчався на підставі такого договору).

9.17. У разі позбавлення ліцензії, закінчення строку дії сертифіката (рішення) про акредитацію освітньо-професійної програми, виданого центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти, неотримання закладом фахової передвищої освіти рішення (сертифіката) про акредитацію від центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти здобувачі освіти, які навчаються за

рахунок коштів державного або місцевого бюджету, мають право на переведення у цьому або іншому закладі фахової передвищої освіти на аналогічну акредитовану центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти освітньо-професійну програму в межах тієї самої спеціальності для завершення навчання за кошти державного або місцевого бюджету відповідно до Порядку переведення здобувачів фахової перед вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, до інших закладів фахової перед вищої освіти для завершення навчання за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року №724.

Х. Документи про освіту здобувачів фахової передвищої освіти

10.1 Документ про фахову передвищу освіту - диплом фахового молодшого бакалавра видається здобувачу освіти, який успішно виконав відповідну освітньо-професійну програму. Невід'ємною частиною диплома фахового молодшого бакалавра є додаток до диплома. Додаток до диплома європейського зразка базується на формі, схваленій Паризьким комюніке, що прийняте 25 травня 2018 року відповідальними за вищу освіту Міністрами країн Європейського простору вищої освіти, з рекомендацією щодо прийняття в ідентичній формі у відповідних рамках Лісабонської Конвенсії про визнання та Europass.

10.2. Формування, реєстрація та облік інформації для видачі Коледжем документів про фахову передвищу освіту забезпечується Єдиною державною електронною базою з питань освіти.

10.3. Диплом фахового молодшого бакалавра складається з інформації відповідно до Переліку інформації, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 квітня 2021 року №466, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 червня 2021 року за № 787/36409, заповнюється державною та англійською мовами.

10.4. Вимоги до дизайну бланка диплома про фахову передвищу освіту та (за необхідності) його захисна технологія затверджуються педагогічною радою Коледжу.

10.5. Додаток до диплома фахового молодшого бакалавра складається з інформації відповідно до Переліку інформації, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 квітня 2021 року №466, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 червня 2021 року за № 787/36409 та заповнюється державною мовою або державною та англійською мовами.

10.6. Здобувач освіти, відрахований із закладу фахової передвищої освіти до завершення навчання, отримує академічну довідку, що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін (предметів), отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

10.7. Здобувач освіти, який одночасно здобув профільну середню освіту, отримує свідоцтво про її здобуття відповідно до законодавства про повну загальну

середню освіту. Відповідно до наказу Міністерства освіти № 1431 від 24.12.2021 року документи про повну загальну середню освіту здобувачів фахової передвищої освіти замовляються та одержуються закладом освіти після проходження атестації і зберігаються в їхніх особових справах до завершення навчання або відрахування.